

NORGES HØYESTERETT

Den 19. mars 2004 avsa Høyesterett dom i

HR-2004-00568-A, (sak nr. 2003/1111), sivil sak, anke,

A

Forbrukerrådet (hjelpeintervenient)

(advokat Thor Henning Pedersen – til prøve)

mot

DnB Kort AS

DnB NOR Bank ASA (hjelpeintervenient) (advokat Brynhild Salomonsen – til prøve)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Flock:** Saken gjelder spørsmålet om en kontohaver ved grov uaktsomhet har muliggjort andres misbruk av et betalingskort, jf. finansavtaleloven § 35.
- (2) A har siden 1997 hatt et Hydro/Texaco MasterCard i DnB Kort AS. Det er tale om et firmakort for Hydroansatte med bruksgrense på kr 10 000 pr. 24 timer og kredittgrense på kr 50 000.
- (3) I desember 2000 var A sammen med sin ektefelle i Barcelona hvor de lånte en privat leilighet. På avreisedagen var As lommebok med blant annet penger, MasterCard og ytterligere to betalingskort pakket ned i en låst koffert. Pinkodene til betalingskortene var på en kamouflert måte notert i hans syvende sans, som også lå i kofferten. Ekteparet forlot leiligheten noen få timer. Den ble da låst, med en slåelås av eldre dato og med en Yalelås. Da de kom tilbake, var døren brutt opp, og deler av innholdet i kofferten var fjernet, deriblant lommeboken med kredittkortene, den syvende sansen og en bærbar PC.
- (4) A fikk sperret de tre betalingskortene så hurtig som det lot seg gjøre. Det viste seg at tyven ved bruk av hans MasterCard hadde rukket å ta ut i alt 200 000 pesetas, kr 10 010, fordelt på seks uttak, etter først å ha gjort tre forgjeves forsøk med inntasting av feil kode.
- (5) DnB Kort AS gjorde under henvisning til finansavtaleloven § 35 gjeldende at A hadde opptrådt grovt uaktsomt, og at han derfor selv måtte svare for lovens maksimumsbeløp på kr 8 000. Ved Oslo forliksråds dom av 30. oktober 2001 ble han dømt til å betale Den

norske Bank ASA dette beløpet med tillegg av saksomkostninger på kr 1 965. A brakte saken inn for Oslo tingrett, som etter forenklet rettergang avsa dom 9. april 2002 med slik domsslutning:

- "1. A tilbakebetaler til Den norske Bank ASA 8 000 – åttetusen – kroner med tillegg av den rente som er fastsatt i medhold av forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd, fra oppfyllelsesfristen til betaling skjer.**
- 2. Oppfyllelsesfristen er 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.**
- 3. Hver av partene bærer egne saksomkostninger."**

- (6) A anket tingrettens dom til Borgarting lagmannsrett. Under saksforberedelsen for lagmannsretten trådte DnB Kort AS med As samtykke inn som ankemotpart med Den norske Bank ASA – nå DnB NOR Bank ASA – som hjelpeintervenient. Lagmannsretten avsa 26. juni 2003 dom med slik domsslutning:

- "1. Tingrettens dom stadfestes.**
- 2. I saksomkostninger for lagmannsretten betaler A DnB Kort AS 16 200 – sekstentusentohundre – kroner med tillegg av rente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra 2 – to – uker etter forkynnelsen av denne dom til betaling skjer."**

- (7) Lagmannsrettens dom ble avsagt under dissens. En av de juridiske dommerne og to av de fire meddommerne kom til at det ikke var utvist grov uaktsomhet og stemte for frifinnelse.
- (8) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens rettsanvendelse. Forbrukerrådet har for Høyesterett erklært hjelpeintervensjon til støtte for A. Høyesteretts kjæremålsutvalg har tillatt anke uten hensyn til ankegjensstandens verdi og har henvist anken til behandling i Høyesterett.
- (9) A og tre vitner har avgitt skriftlige forklaringer til bruk for Høyesterett. Saken står så vel i faktisk som i juridisk henseende i det alt vesentlige i samme stilling som for lagmannsretten.
- (10) Den ankende part, A, med støtte av Forbrukerrådet som hjelpeintervenient, har i hovedtrekk gjort gjeldende:
- (11) Lagmannsretten – flertallet – har tatt feil når den har kommet til at han ved egen grov uaktsomhet har muliggjort misbruket av betalingskortet.
- (12) Det bestrides at han som kortinnehaver ved avtale med DnB Kort AS hadde forpliktet seg til ikke å notere ned koden, så lenge han sørget for at de fire sifrene ble tilstrekkelig kamuflert. Uansett var det ikke uaktsomt av ham – og langt mindre grovt uaktsomt – å lette sin egen hukommelse ved den nedtegnning som han gjorde i sin egen syvende sans. I mangel av veiledning fra kortselskapet forsøkte han å kamuflere koden så godt han kunne.
- (13) Han kan heller ikke bebreides for å ha forlatt leiligheten hvor betalingskort og syvende sans lå pakket ned i den samme kofferten. Leiligheten ble forsvarlig låst, og risikoen for

at uvedkommende ville bryte seg inn og stjele innholdet i kofferten fremsto som svært liten.

- (14) Det bestrides ikke at det i ettertid er lett å se at han ved anledningen kunne ha eliminert risikoen for misbruk av kortet, for eksempel ved å ta med seg den syvende sansen da han forlot leiligheten. Men sannsynligheten for at risikoen for tyveri og kortmisbruk kunne bli realisert, var så liten at det ikke under noen omstendigheter kan sies å være grovt uaktsomt av ham å forholde seg slik som han gjorde. Ved aktsomhetsvurderingen må også tas hensyn til at tapet ved et eventuelt misbruk av kortet ville være begrenset, dels fordi misbrukeren bare fire ganger kunne forsøke seg frem med ulike koder, og dels ved at innebygde sperremekanismer gjorde at samlet uttak var begrenset til kr 10 000.
- (15) A har nedlagt slik påstand:
- "1. **A frifinnes.**
 2. **DnB Kort AS og DnB NOR Bank AS tilpliktet in solidum å erstatte A saksomkostninger for tingrett, lagmannsrett samt det offentlige for Høyesterett med tillegg av den rente som er fastsatt i medhold av forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd, første punktum fra 2 uker etter dommens forkynnelse."**
- (16) Ankemotparten, DnB Kort AS, har med støtte av hjelpeintervenienten, DnB NOR Bank ASA, i hovedtrekk gjort gjeldende:
- (17) Lagmannsretten – flertallet – har korrekt kommet til at misbruket i dette tilfellet ble gjort mulig ved at A utviste grov uaktsomhet.
- (18) Utgangspunktet ved aktsomhetsvurderingen må være den avtale som ble inngått mellom partene, hvor det uttrykkelig var bestemt at koden ikke måtte noteres. Etter at denne avtalen var inngått, ble A i forbindelse med fornyelser av kortavtalen, minnet om at koden ikke skulle noteres. Til tross for dette har han ikke etterlevet denne handlingsregelen.
- (19) A har i tillegg oppbevart kode og kort sammen, og derved gjort det mulig for uvedkommende å misbruke kortet. Ved aktsomhetsvurderingen er det videre av betydning at han meget enkelt kunne ha unngått risikoen for misbruk ved å handle annerledes enn det han gjorde: Han kunne latt være å nedtegne koden, og i alle fall kunne han ha kamuflert den bedre. Og han kunne ved den aktuelle anledning ha unngått at kode og kort ble liggende tilgjengelig for uvedkommende, for eksempel ved å ta med seg den syvende sansen da han forlot leiligheten. Når slike alternative handlinger også kan utledes fra den handlingsnormen som ligger til grunn i kontraktsforholdet, forsterker dette at forholdet er grovt uaktsomt.
- (20) Reglene i finansavtaleloven § 35 ivaretar hensynet til prevensjon. Legges terskelen for grov uaktsomhet for høyt, vil det bidra til å svekke kortinnehaverens aktsomhet. Tapspotensialet er betydelig, og et eventuelt svekket krav til aktsomhet vil føre til større tap for kredittgiverne, og dermed på sikt til større omkostninger for kortholderne. Til dette kommer at bruk av ansvarsregelen i denne bestemmelsen bare fører til en begrenset økonomisk belastning for kortholderen, i og med at hans tap ikke kan overstige kr 8 000.

- (21) Formålet med bruk av kort er å fjerne den tapsrisiko som håndtering av penger er forbundet med. For kredittgiveren vil imidlertid risikoen øke dersom regelen om grov uaktsomhet i finansavtaleloven § 35 ikke skulle ramme den type adferd som A har vist.
- (22) I dette tilfelle må nedtegningen av koden i syvende sansen i seg selv kunne sies å være grovt uaktsom. I alle fall blir den det når man også trekker inn den måte oppbevaringen av kort og kode skjedde på ved den aktuelle anledningen.
- (23) DnB Kort AS har nedlagt slik påstand:
- "1. Borgarting lagmannsretts dom stadfestes.**
- 2. A dømmes til å betale saksomkostninger for Høyesterett med tillegg av rente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra 2 – to – uker etter forkynnelse av dommen til betaling skjer."**
- (24) Jeg er kommet til at As anke må tas til følge.
- (25) Finansavtaleloven § 35 bestemmer i første ledd at kontohaveren – kortholderen – svarer med inntil kr 800 "for tap som skyldes andres urettmessige bruk av betalingskort når tilhørende personlig kode eller annen liknende sikkerhetsprosedyre er brukt." Bestemmelsen fastslår dermed en egenandel uavhengig av skyld for kortholderen ved slikt kortmisbruk.
- (26) Annet ledd punkt a) i § 35 lyder slik:
- "Kontohaveren svarer med inntil kr 8 000 for tap som skyldes andres urettmessige bruk av betalingskort dersom kontohaveren eller noen betalingskortet er overlatt til, ved grov uaktsomhet har muliggjort misbruket"**
- (27) Det avgjørende spørsmål i denne saken er således hvorvidt det misbruket av As betalingskort som fant sted i Barcelona i desember 2000, var gjort mulig ved at han ved anledningen utviste grov uaktsomhet. Aktsomhetsvurderingen vil naturlig knytte seg til en kombinasjon av to ulike forhold, nedtegningen av koden og oppbevaringen av kort og kode da disse kom på urette hender.
- (28) DnB Kort AS har fremhevet at det i de daværende avtalevilkårene for kortet var bestemt at "PIN-koden må ikke noteres", og at dette dermed etablerte en handlingsnorm som As senere adferd må måles i forhold til. I de "praktiske opplysninger" om kortet som kortinnehaverne fikk oversendt, het det imidlertid:
- "Koden må ikke noteres i noen form slik at andre kan finne ut hva tallene gjelder."**
- (29) Dette kan nok leses på ulike måter. Men det var uansett egnet til å gi kortinnehaveren det inntrykk at det sentrale var at andre ikke kunne finne frem til tallene.
- (30) For mange kortinnehavere ville det også være meget vanskelig å praktisere en ordning hvor man var helt avskåret fra å notere ned tallkoden. Det er opplyst at A på misbrukstidspunktet hadde et stort antall firesifrede koder å holde rede på, hvorav tre var knyttet til forskjellige betalingskort. Den kode som er aktuell i vår sak, hadde han fått tildelt av kortselskapet, uten at han ble gitt mulighet for selv å velge en tallkombinasjon som var lett å huske. Det er opplyst at DnB Kort AS senere har fjernet det absolutte

forbudet mot å nedtegne koden fra standardavtalen med kortholderne. Det heter nå at "koden bør huskes". Dersom den skrives ned, "skal det gjøres på en slik måte at andre enn Kortholder ikke kan forstå hva sifrene gjelder. Slikt notat må ikke oppbevares nært til kortet".

- (31) Selv om ordlyden i den avtale som A inngikk i 1997, var annerledes, finner jeg det klart at han ikke opptrådte grovt uaktsomt ved å notere koden. Vurderingen av spørsmålet om grov uaktsomhet må bero på en samlet bedømmelse av hvor godt koden var kamuflert og hvordan den ved anledningen ble oppbevart.
- (32) Uttrykket "grov uaktsomhet" innebærer at det må være utvist en kvalifisert form for uaktsomhet. A har vist til Høyesteretts kjennelse i Rt. 1970 side 1235 hvor det uttales at det må "foreligge en kvalifisert klanderverdig opptreden som foranlediger sterke bebreidelser for mangel på aktsomhet". Denne kjennelsen gjaldt imidlertid forståelsen av dette uttrykket i en straffebestemmelse, og kjennelsen er følgelig av mindre interesse i vår sak. - I Høyesteretts dom gjengitt i Rt. 1989 side 1318, uttales at en grov uaktsom oppførsel må representere "et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte", og at det må dreie seg om "en opptreden som er sterkt klanderverdig", hvor vedkommende er "vesentlig mer å klandre enn hvor det er tale om alminnelig uaktsomhet". I den saken var uttrykket anvendt i vilkår om ansvarsforsikring. Jeg viser videre til Rt. 1995 side 486 hvor det ble vist til dommen fra 1989. Også i forarbeidene til bestemmelsen i finansavtaleloven § 35, NOU 1994: 19 side 144, er det uttalt at det kreves et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte for at en handling eller unnlatelse skal kunne kvalifiseres som grovt uaktsom. Jeg legger dette til grunn i den videre drøftelse, og kan således ikke se at det, slik anført av DnB Kort AS, kan være grunn til å statuere et utvidet ansvar for kortholderen allerede ved en mer beskjedne form for uaktsomhet enn dette.
- (33) Ved vurderingen av As aktsomhet vil det for det første være av vesentlig betydning i hvilken grad koden var notert på en slik måte at det var mulig for andre å nyttiggjøre seg notatet for misbruk av kortet. Den syvende sansen er ikke kommet til rette, men følgende er opplyst:
- (34) En av sidene var benyttet til å notere nødvendige opplysninger om de ulike kodene som han skulle holde rede på. Den midtre delen av denne siden inneholdt sifrene for de 12–15 kodene som ikke gjaldt betalingskort. Disse var ikke søkt kamuflert, og til hver enkelt kode hørte nødvendige stikkord om hva koden gjaldt.
- (35) Den firesifrede koden til de tre betalingskortene var søkt kamuflert. De var skrevet hver for seg nederst på siden, antakelig over hverandre. Hver av disse kodene var utvidet til åtte siffer. Dette skjedde ved at fødselsdag og -måned for As tre sønner ble plassert foran hver sin kode. For å holde rede på hvilket av de tre betalingskortene – Master, Diners og VISA – som den enkelte kode tilhørte, ble hvert av disse kortene ved et adskilt notat knyttet til forbokstaven i vedkommende sønns navn. Sønnen Finn var født 30. april. Koden for MasterCard var 1275. Den kamuflerte koden nederst på siden var følgelig 30041275. Øverst på siden var notert F/M. Tilsvarende ble gjort for Diners- og VISA-kodene med kombinasjonene Ø/V og J/D. Det er opplyst at i oppstillingen øverst på siden var F/M sist av de tre bokstavkombinasjonene, mens den tilhørende koden sto først av de tre åttesifrede tallene nederst på siden.

- (36) Jeg finner ikke grunn til å forsøke å foreta noen nærmere analyse av hva som var svakhetene ved den måte A søkte å kamuflere kodene på. For folk flest ville det antakelig ha vært vanskelig å finne de fire korrekte sifrene i løpet av det tilsvarende antall forsøk som man hadde til rådighet ved bruk av kortet. Det er likevel ikke ukjent at de som er interessert i det, kan oppøve stor ferdighet når det gjelder å finne frem til kamuflerte koder. Selv om det ikke kan stilles krav om at den alminnelige kortholder bør ha nevneverdig innsikt i disse forhold, er dette likevel noe man må ta hensyn til. I As tilfelle kunne kamufleringen med letthet vært gjort vesentlig bedre, for eksempel ved å snu rekkefølgen på tallene i koden, eller ved å føye til flere tall. Og det er som nevnt et faktum at tyvene i Barcelona – riktignok etter tre forsøk med feil kode – klarte å finne frem til de fire korrekte sifrene.
- (37) Jeg er etter dette kommet til at A kan bebreides for ikke å ha kamuflert koden godt nok når han på denne måten valgte å notere den i sin syvende sans. Isolert sett kan dette dermed sies å være uaktsomt. Som nevnt må den aktsomhetsvurdering som skal foretas i forhold til bestemmelsen i finansavtalelovens § 35, skje ut fra en samlet bedømmelse av kortinnehaverens forhold, hvor oppbevaringen av kode og kort kommer inn som et sentralt moment i tillegg.
- (38) Både kort og kode ble ved anledningen oppbevart på samme sted, i en låst koffert i en forsvarlig låst, bebodd leilighet i Barcelona. Det er ikke opplyst at leiligheten lå slik til at den var spesielt utsatt for innbrudd. Generelt kan oppbevaring av vanlige formuesgjenstander på denne måten ikke anses som uaktsom. Dette må for eksempel gjelde den bærbare PC'en som ble oppbevart på samme sted, og som også ble stjålet.
- (39) Når spørsmålet om grov uaktsomhet derimot reises i forhold til oppbevaringen av betalingskort og kode, skyldes det at den risiko for tap ved tyveri som i dette tilfelle ble realisert, på en svært enkel måte kunne vært fjernet, for eksempel ved at A hadde tatt med seg den syvende sansen. Tatt i betraktning at koden bare var søkt kamuflert på en nokså enkel måte, var det ubetenksomt av A å la kort og kode bli liggende i kofferten.
- (40) Jeg kan likevel vanskelig se at A ved anledningen opptrådte på en sterkt klanderverdig måte, og at hans handlemåte representerte et markert avvik fra det som fremstår som vanlig forsvarlig. Jeg peker på at det var tale om en oppbevaring av kort og kode et par timer på avreisedagen som hadde et klart midlertidig preg. Hadde A regulært latt kort og kode ligge i nærheten av hverandre i sitt hjem, ville vurderingen lett ha blitt en annen.
- (41) Håndtering av betalingskort og kode vil måtte gis en streng aktsomhetsvurdering ut fra likheten med håndtering av kontante penger. Det spiller likevel inn at det økonomiske tap som kunne bli en følge av misbruk av betalingskortet, i dette tilfellet var begrenset til kr 10 000. Det er ikke under saken gitt opplysninger om i hvilket omfang kortholdere og banker år om annet blir rammet av denne type misbruk.
- (42) Jeg nevner avslutningsvis at ingen av partene har omtalt betydningen av at ytterligere to kort ble stjålet, men ikke misbrukt. Jeg finner ikke å kunne tillegge forholdet nevneverdig betydning.
- (43) Etter dette blir A å frifinne.

- (44) Anken har ført frem. DnB Kort AS har i stedet for å la saken avgjøre av Bankklagenemnda ønsket en avgjørelse av de alminnelige domstoler. Selv om utfallet av saken har vært forbundet med en viss tvil, finner jeg at saken har en slik karakter at A bør tilkjennes saksomkostninger for tingretten og lagmannsretten. Det offentlige tilkjennes saksomkostninger for Høyesterett, hvor A har vært innvilget fri sakførsel. Jeg viser til tvistemålsloven §§ 180 annet ledd og 172 første ledd. Den norske Bank ASA – nå DnB NOR Bank ASA – opptrådte som part frem til behandlingen i lagmannsretten og har senere vært hjelpeintervenient til støtte for DnB Kort AS. Banken pålegges et solidarisk ansvar for betaling av saksomkostningene, jf. tvistemålsloven § 178.
- (45) For tingretten fastsettes saksomkostningene skjønnsmessig til kr 6 000, hvorav kr 3 930 utgjør gebyr. For lagmannsretten fastsettes saksomkostningsbeløpet skjønnsmessig, jf. tvistemålsloven § 176 første ledd, til kr 80 000, hvorav ankegebyr utgjør kr 16 080. Det er da tatt noe hensyn til partens eget arbeid før prosessfullmektig ble engasjert. Salærkravet for Høyesterett er funnet vesentlig for høyt. Nødvendige saksomkostninger settes til kr 102 638, hvorav kr 17 760 utgjør gebyr.
- (46) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. A frifinnes.
 2. I saksomkostninger for tingretten og lagmannsretten betaler DnB Kort AS og DnB NOR Bank ASA en for begge og begge for en til A 86 000 – åttisekstusen – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra utløpet av oppfyllelsesfristen til betaling skjer.
 3. I saksomkostninger for Høyesterett betaler DnB Kort AS og DnB NOR Bank ASA en for begge og begge for en til det offentlige 102 638 – etthundreogtusensekshundreogtrettiåtte – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra utløpet av oppfyllelsesfristen til betaling skjer.
- (47) Dommer **Matningsdal**: Jeg er kommet til at anken må forkastes.
- (48) Jeg er enig med førstvoterende i at As opptreden må representere et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte for at han i lovens forstand har opptrådt grovt uaktsomt. Vurderingen må ta utgangspunkt i den konkrete situasjonen da kortet ble stjålet i Barcelona.
- (49) De dagjeldende avtalevilkårene fastsatte at det ikke var adgang til å notere koden – noe som også ble fremhevet i det korte og oversiktlige oversendelsesbrevet hvor det heter at han ikke måtte ”notere koden i noen form”. På denne bakgrunn kunne A vanskelig forstå utsagnet i de praktiske opplysningene om at koden ikke måtte ”noteres i noen form slik at andre kan finne ut hva tallene gjelder” som annet enn en begrunnelse for hvorfor den ikke måtte nedtegnes.

- (50) Men selv om det var i strid med avtalen å notere koden, er ikke As opptreden dermed i seg selv grovt uaktsom. Avgjørende er en samlet vurdering av hvor godt koden var kamuflert og hvordan den ble oppbevart.
- (51) Som det fremgår av førstvoterendes votum var koden notert bakerst i As syvende sans på en av de blanke sidene. Det var dermed svært enkelt for en eventuell tyv å finne fram til den. Videre hadde A øverst på siden notert bokstavkombinasjonene Ø/V, J/D og F/M før han deretter hadde notert 12 til 15 koder i ukamuflert form med angivelse av hva de gjaldt. Selv om han befant seg i Barcelona, hvor en eventuell tyv neppe ville forstå norsk, var det også for en spansk tyv naturlig å tenke seg at teksten knyttet seg til de minst sensitive kortene, og ikke til de tre betalingskortene. Denne slutningen ble styrket når det deretter var notert tre klart atskilte tallrekker som hver bestod av åtte tall.
- (52) Når tyven da fant de tre kortene – Visa, Diners og MasterCard – og sammenholdt dem med de siterte bokstavkombinasjonene, var den naturlige slutningen at bokstavene henspilte på disse kortene. Og når tyven videre så de tre tallrekke nederst på siden, var det naturlig å tenke seg at de hadde sammenheng med bokstavkombinasjonene. Men selv bortsett fra denne sammenheng, måtte det være nærliggende for en tyv å forsøke å koble de tre tallrekke til de kortene som ble funnet i lommeboken.
- (53) For en tyv – som for hvert kort kun har fire muligheter for å treffe koden – måtte det videre være nærliggende å basere seg på at kodene var enten de fire første eller de fire siste tallene i tallrekke. Som nevnt av førstvoterende var det også slik tallrekke var ordnet, med kodene som de fire siste tallene i hver rekke.
- (54) Dette innebærer at allerede for det første kortet tyven prøvde, forelå det en stor sannsynlighet for å treffe riktig kode. Men etter min mening er det også et viktig tilleggsmoment at lommeboken inneholdt tre kort. Dermed gav A tyven totalt 12 forsøk til å prøve seg på seks forskjellige kodealternativer. Dersom tyven gikk systematisk fram og – for det første kortet – tastet inn de to kodealternativene fra først den ene og så den andre tallrekke uten å oppnå utbetaling, ville det være naturlig å tenke at koden for det første kortet var skjult i den tredje tallrekke. Ved å forsøke de samme kodene om igjen med neste kort, burde han dermed oppnå utbetaling på dette, og deretter også på det tredje kortet.
- (55) I denne sammenheng er det etter min mening irrelevant at det – etter det jeg forstår – ikke er skjedd noe misbruk av de to andre kortene. Jeg viser til at A har opplyst at han fikk varslet de to andre kortselskapene en tid før han oppnådde kontakt med DnB Kort AS. Disse kortene kan derfor ha vært sperret før tyven eventuelt fikk gjort forsøk på å misbruke dem.
- (56) I lovens forarbeider – Ot.prp. nr. 41 (1998–99) side 44 – er det som et eksempel på grov uaktsomhet nevnt at man oppbevarer PIN-koden sammen med kortet. I vår sak lå som nevnt kortene og den syvende sans i samme koffert. Når da kodene i tillegg var dårlig kamuflert, minner vårt tilfelle sterkt om det nevnte eksempelet. Da lommeboken i tillegg inneholdt tre kort, hvor sannsynligheten var betydelig for at en tyv ville klare å avsløre koden allerede for første kort, hadde han endatil skapt en fare for at alle tre kortene kunne bli misbrukt før han fikk sperret dem. Jeg tilføyer at A meget enkelt kunne ha redusert

muligheten for misbruk, for eksempel ved å tilføye flere tall i hver tallrekke og/eller tilføye flere tallrekker.

- (57) Det avgjørende spørsmålet blir dermed, slik jeg ser saken, om det likevel ikke foreligger grov uaktsomhet, idet lommeboken og kodene ble oppbevart i en låst koffert i en låst leilighet. Etter min mening er ikke dette tilstrekkelig til å fritta A for ansvar. Jeg finner det tilstrekkelig å vise til at innbrudd i en leilighet er såpass vanlig at dette er noe man må ta i betraktning. Det er blant annet med sikte på slike muligheter at kortholderen ikke bør oppbevare kort og kode sammen.
- (58) Dommer **Mitsem:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med annenvoterende, dommer Matningsdal.
- (59) Dommer **Oftedal Broch:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende, dommer Flock.
- (60) Dommer **Gjølstad:** Likeså.
- (61) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. A frifinnes.
2. I saksomkostninger for tingretten og lagmannsretten betaler DnB Kort AS og DnB NOR Bank ASA en for begge og begge for en til A 86 000 – åttisekstusen – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra utløpet av oppfyllelsesfristen til betaling skjer.
3. I saksomkostninger for Høyesterett betaler DnB Kort AS og DnB NOR Bank ASA en for begge og begge for en til det offentlige 102 638 – etthundreogtusensekshundreogtrettiåtte – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra utløpet av oppfyllelsesfristen til betaling skjer.